

مشکلی به نام تجهیزات پزشکی چینی

چندی است که ورود لوازم، کالا و تجهیزات بیمارستانی و آزمایشگاهی ساخت چین دل‌نگرانی‌های زیادی را هم برای پزشکان و هم مردم بوجود آورده است. آنان معتقدند کیفیت این کالاها بسیار پایین است و حداقل استانداردهای لازم را ندارد.

جام جم آنلاین: چندی است که ورود لوازم، کالا و تجهیزات بیمارستانی و آزمایشگاهی ساخت چین دل‌نگرانی‌های زیادی را هم برای پزشکان و هم مردم بوجود آورده است. آنان معتقدند کیفیت این کالاها بسیار پایین است و حداقل استانداردهای لازم را ندارد.

واردات تجهیزات پزشکی بی‌کیفیت و دست‌دوم سلامت مردم را به مخاطره انداخته است؛ این در حالی است که مرضیه وحیددستجردی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی چندی قبل اظهار کرد که ظرفیت‌ها و بازارهای بسیار خوبی در زمینه تولیدات داخلی تجهیزات پزشکی به وجود آمده و ما قادریم برای ورود به بازارهای سایر کشورها گام‌های مهمی برداریم.

برخی مسئولان این وزارتخانه هم معتقدند که ادعای ورود تجهیزات پزشکی چینی به کشور و داغ بودن خرید و فروش آن به عنوان تجهیزات پزشکی تولید داخل به‌هیچ‌وجه صحت ندارد و تمام استانداردهای بین‌المللی در واردات این تجهیزات پزشکی رعایت می‌شود.

این در حالی است که دبیر شورای عالی نظام پزشکی ادعا کرده که برخی آزمایشگاه‌ها و بیمارستان‌ها از جنس «بنجل چینی» پر شده است و هزینه تجهیزات آزمایشگاهی تا 65 درصد نیز بالا رفته و تامین قطعات آزمایشگاهی که بیشتر وارداتی است، 50 درصد افزایش یافته است.

حسینعلی شهرباری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس هم می‌گوید: واردات تجهیزات پزشکی بی‌کیفیت چینی از طریق مسافر به کشور صورت می‌گیرد و قطعاً وزارت بهداشت مجوزی برای ورود چنین کالای بی‌کیفیتی صادر نمی‌کند. صحبت‌های ضدونقیض در مورد کیفیت تجهیزات بیمارستانی و آزمایشگاهی و واردات بی‌رویه آن، ما را بر آن داشت تا دیدگاه‌های مختلف را در این زمینه بررسی کنیم.

اثر تحریم‌ها

کاظم عباسیون، دبیر اجرایی کنگره جامعه جراحان ایران چندگانگی نرخ ارز را از مشکلات ناشی از تحریم‌ها دانسته و افزوده که چندگانگی نرخ ارز باعث شده است فروشندگان تجهیزات پزشکی که قبلاً اجناس خود را مدت‌دار در اختیار بیمارستان قرار می‌دادند، اکنون با دریافت پول یا دلار، اجناس خود را می‌فروشند.

ایرج فاضل، رئیس جامعه جراحان کشور نیز گفته است: اگر کسی ادعا کند که تحریم‌ها در ما اثر ندارد، يك ادعای بی‌مورد است. اکنون شمار آثار ویرانگر تحریم‌ها را در همه بخش‌ها مشاهده می‌کنیم و بخش پزشکی هم در زمینه دارو و تجهیزات بشدت تحت‌تأثیر تحریم‌ها قرار گرفته است. او درخصوص نخ بخیه می‌افزاید؛ اکنون برخی جراحان برای عمل جراحی از نخ‌های جراحی نامرغوب چینی استفاده می‌کنند که فاقد هرگونه کیفیتی است و در بیشتر مواقع پس از جراحی و دوختن شکم بیمار، نخ جراحی پاره می‌شود و بیمار باید بار دیگر تحت عمل جراحی قرار گیرد.

تجهیزات پزشکی استاندارد است؟

سعیدرضا شاهمرادی، مدیرکل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معتقد است: واردات لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی تحت نظر اداره کل تجهیزات پزشکی است و تمامی این لوازم و تجهیزات مشمول طرح سبز است.

او می‌گوید: فهرست تجهیزات و مواد آزمایشگاهی در کمیته‌ای که متشکل از متخصصان آزمایشگاهی، پزشکان و مسئولان ذی‌ربط است، بررسی می‌شود و وقتی ثبت شد اجازه واردات داده می‌شود و سختگیری‌های لازم در مورد لوازم و وسایل آزمایشگاهی اعمال می‌شود و این‌که کالای آزمایشگاهی بدون کیفیت‌های لازم وارد کشور شود صحت ندارد و کسانی که معتقدند لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی ما بنجل و بی‌کیفیت است، این کالا و تجهیزات را به ما نشان دهند تا ما پیگیری‌های لازم را انجام دهیم. همواره این ادعاها در حد حرف بوده و واقعیت نداشته است. او اضافه می‌کند: تعرفه واردات ما در حوزه مصرفی از کشور چین حدود 10 درصد است و بقیه لوازم و تجهیزات از کشورهای اتحادیه اروپا و ژاپن وارد می‌شود.

شاهمرادی در مورد هزینه‌های لوازم و تجهیزات پزشکی نیز یادآوری می‌کند: «#171؛ سال گذشته به دلیل نوسانات نرخ ارز، قیمت‌ها بسیار افزایش یافت به‌طوری‌که بهای ارز نسبت به سال گذشته‌اش 15 درصد افزایش داشت و اگر خوشبینانه با این مساله برخورد کنیم، قیمت‌ها 15 درصد افزایش پیدا کرد. این در حالی بود که کالا و تجهیزاتی که از کشورهای اروپایی وارد کشور می‌شود، حواله مستقیم نمی‌شود و به صورت جابه‌جایی از کشورهای دیگر است که این مساله هم باعث می‌شود هزینه‌ها افزایش پیدا کند و چیزی حدود 20 درصد قیمت لوازم و تجهیزات افزایش یابد.»

نکته: قیمت تجهیزات پزشکی خارجی سال گذشته تا 15 درصد افزایش یافت؛ اما امسال گویا این افزایش قیمت به 20 درصد هم می‌رسد

او می‌گوید: «#171؛ برای تامین نرخ ارز جهت تجهیزات پزشکی با وزارت بازرگانی و بانک مرکزی جلسات متعددی داشتیم که خوشبختانه قرار شد فرم‌های نرخ ارز سیستم بانکی به این کار اختصاص پیدا کند و مراجعه‌کننده از طریق شرکتی ارز را دریافت کند تا کالا وارد کشور شود.»

تکلیف تجهیزات بیمارستانی چه می‌شود؟

مدیرکل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در پاسخ به این پرسش که آیا نظارتی روی تجهیزات بیمارستانی انجام می‌شود یا خیر، می‌افزاید: بیمارستان‌ها برای خرید تجهیزات و لوازمشان ضوابطی دارند و نمی‌توانند سر خود خرید کنند. شرکت‌های نمایندگی هستند که بیمارستان‌ها باید تجهیزات و لوازم خود را از طریق آنها تهیه کنند که باید مارک‌های معتبر و قابل قبول باشد که این مساله بدقت بررسی می‌شود. کار دیگری هم انجام داده‌ایم به این صورت که کالاها و لوازم ثبت شده در سایت اداره کل تجهیزات مشخص شده و بیمارستان‌ها موظف هستند از طریق مراجعه به سایت، لوازم و تجهیزات خودشان را انتخاب و خرید کنند.

در بیمارستان‌های دولتی شرایط به گونه‌ای است که اگر اسم شرکت در سایت وزارت بهداشت ثبت نشده باشد، حسابداری چک آن شرکت را پاس نمی‌کند و سختگیری‌های لازم در این مورد اعمال شده است. در بیشتر اوقات شرکت‌های واردکننده گلایه‌مند هستند که سختگیری‌های زیادی انجام می‌شود و وزارت بهداشت کوچک‌ترین مغایرتی را در مورد کالاها و تجهیزات قبول نمی‌کند.

قطعا کالایی که از طریق کانال وزارت بهداشت وارد کشور شود، کالای خوب، استاندارد و قابل استفاده است.

انصاف آزمایشگاه‌ها

شاهمرادی در پاسخ به این پرسش که آیا مواد اولیه آزمایشگاه‌ها از هند وارد کشور می‌شود، اضافه می‌کند: در رابطه با بحث مواد، اگر مواد مصرف دوگانه داشته باشد و لزوماً در فعالیت‌های تشخیصی طبی کاربرد نداشته باشد و تحت نظارت وزارت بهداشت هم نباشد، تعرفه‌شان خارج از نظارت وزارت بهداشت است؛ ولی اگر کالا و مواد برای مصرف پزشکی ساخته شده باشد و از وزارت بهداشت مجوز گرفته باشد، استاندارد و قابل استفاده است.

او می‌گوید: از هند هم ممکن است کالا، مواد یا تجهیزات آزمایشگاهی وارد کشور شود. معمولاً ورود ماده اولیه باید از طریق وزارت بهداشت باشد و در این صورت سختگیری‌های لازم در مورد ماده اولیه صورت می‌گیرد. این در حالی است که این ماده باید از لحاظ کیفی قابل اعتماد باشد، ولی موادی مثل اسیدها که صرفاً مصرف پزشکی نداشته و کاربردهای دیگری دارد، مشکلی ندارد.

مدیرکل تجهیزات پزشکی در پاسخ به این پرسش که آیا آزمایشگاه‌های تشخیصی طبی خودسرانه به خرید لوازم و تجهیزات غیراستاندارد اقدام می‌کنند، می‌افزاید: این مساله به وجدان مسئولان آزمایشگاه مربوط است، اما به طور کلی بعید به نظر می‌رسد که یک آزمایشگاه معتبر از مواد و لوازم غیراستاندارد استفاده کند.

این در حالی است که آزمایشگاه مرجع ما مسئول رسیدگی به امور آزمایشگاه‌هاست و به طور مرتب از آزمایشگاه‌های تشخیصی طبی بازدید می‌کنند، نمونه می‌دهند و کارشان را مورد بررسی قرار می‌دهند و این‌گونه نیست که آزمایشگاه‌ها به حال خودشان رها شده باشند.

عمده محصولات چینی است

يکي از کارشناسان آزمایشگاهی تشخیص طبي هم که نخواست نامش فاش شود، مي‌گويد: متأسفانه شرکت‌هاي واردکننده لوازم آزمایشگاهی به خريد اجناس چيني يا کالا و لوازمي که اروپا تحت لیسانس چين توليد مي‌کنند، رو آورده‌اند ولي عمده محصولات و مواد ما از کشور چين نیست. بعضي کيت‌هاي هورموني است که از کشورهای پیشرفته وارد مي‌شود و معمولاً آزمایشگاه‌هاي رفرانس با تمام کمبودها و سختي‌هايي که دارند هنوز هم از جنس و مواد استاندارد و با کيفيت بالا استفاده مي‌کنند.

او مي‌افزايد: تا چند وقت پيش مسئولان آزمایشگاه‌ها خجالت مي‌کشيدند عنوان کنند که از جنس و لوازم چيني استفاده مي‌کنند؛ اما در حال حاضر مسئولان در سمینارها و همایش‌ها با غرور مي‌گویند که نمایندگي فلان کيت چيني را گرفته‌اند.

این کارشناس علوم آزمایشگاهی یادآوری مي‌کند: عمده اجناس مهندسي پزشکی چيني است، اما کيت‌هاي آزمایشگاهی لزوماً چيني نشده‌اند. به عنوان مثال دستگاه‌هاي DF تحت لیسانس چين وارد کشور شده است و چون سه تا چهار سال از مصرفش مي‌گذرد، هنوز معلوم نیست چقدر مي‌تواند کارايي داشته باشد و آیا مانند محصولات فرانسوي مي‌تواند 20 سال کار کند يا خير؟

او مي‌گويد: در حال حاضر آزمایشگاه‌هاي تشخیص طبي سيستم‌هايشان را به روز کرده‌اند و قطعاً جواب‌هاي آزمایش‌ها صحيح است.

شاهين مهدوي / جام‌جم